

Nom del castell: Torre de Riu
Data de construcció: XIII
Municipi: Castellar de Riu
Comarca: Berguedà
Altitud: 1.276 m
Coordenades: E 1.762866 N 42.120458
(Geogràfica - ETRS89)

Com arribar-hi: situada al nucli principal del dispersat terme de Castellar de Riu, on s'hi arriba des de la carretera als Rasos de Peguera, la qual cal deixar just abans del punt quilomètric 5 (Pla de Campllong) per prendre una carretera menor a l'esquerra que es deixa a 1,8 Km del trencall per seguir un tros d'una pista que porta a Castellar fins que un tancat obliga a deixar el cotxe uns 15 min abans.

La torre de Castellar del Riu és una torre de defensa situada en terrenys del municipi de Castellar del Riu.

Descripció

L'edifici, de reduïdes dimensions, és cobert a dues aigües amb el carener paral·lel a la façana de llevant i fet de teula àrab. Té forma de prisma de base rectangular, d'uns 8,50 m de llarg per 5,40 d'ample, la diagonal de la qual segueix la línia

nord-sud. L'alçada és d'uns 10 m. Aquest edifici és de planta molt regular, sense els guerxaments que trobem sovint en els edificis de l'Edat Mitjana, tant si són religiosos, militars o civils, sovint construïts de manera barroera. Està dividit en tres plantes: baixos, pis i golfes, separades per sostres d'empostissat sobre bigues que, tot i que els d'ara no són els originals, deuen ser igual que els primitius. Aquests sostres descansen sobre uns relleixos que hi ha als paraments interiors dels murs, els quals, així, van minvant de guix a cada planta, per dins.

Les parets són fetes amb carreus de figura rectangular i mides variables, mitjanes (d'uns 30 a 40 cm de llarg, per 15 o 20 d'alçada), més grossos a les cantonades, on són posats alternants de cap i ample.

El portal original devia ser al primer pis, igual com solia fer-se en els castells; és a la cara sud-est i encara és visible per dins l'arcada interior, de mig punt, feta de dovelles de pedra picada, que tenen una llargada de 43 cm, és a dir, d'una mida intermèdia entre les típiques del s. XII, cur-

*Torre de Riu.
Fotos de Ricard
Ballo.*

tes, i les gòtiques del XIV, molt llargues. Devia tenir uns 60 cm d'amplada. Encara que també es adovellat i de mig punt, l'arc del portal que hi ha als baixos, a la cara sud-oest, deu ser molt posterior a l'altre, de quan la torre ja havia perdut la seva finalitat defensiva. Ja en època moderna es cobrí amb una teulada a dues aigües, com la trobem actualment.

La datació del s. XIII és una hipòtesi basada en els seus elements constructius, que s'adiu bé amb

una època d'inseguretat al Berguedà, conseguint a la desfeta càtara a Occitània.

Història

Els particulars, alouers o propietaris de terres lliures de vassallatge, degueren sentir la necessitat de tenir un edifici que els oferís certes garanties de defensa contra possibles atacs, i alguns se'l construïren i l'anomenaren torre («*turris*»), fortalesa o força («*fortitudo*», «*fortea*») i, excepcionalment, castell («*castrum*» o «*castellum*») si bé no tenia terme. D'aquestes torres o fortaleses sense terme, de simples particulars, en queden tres al Berguedà: les de Foix, Riu i Faia.

Extret del web: https://ca.wikipedia.org/wiki/Torre_de_Castellar_del_Riu

Elena Fàbregas
Jordi Gironès

Juny de 2015

